

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

Sayı : E-52055169-000 - 5662
Konu : Mevzuat Bilgilendirmesi

28.02.2025

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİNE

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun, suç gelirlerinin aklanmasının, terörizminin finansmanının ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi amacıyla, bazı özel hukuk (gerçek ve tüzel) kişilerini yükümlü olarak belirlemiş ve bunların uyması gereken bazı yükümlülükler ihdas etmiştir.

5549 sayılı Kanunun 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde yükümlüler tanımlanmış olup, Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (Tedbirler Yönetmeliği) "Yükümlü" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında ise finansal kuruluşlar ve finansal olmayan belirli iş ve meslekler (FOBİM) grubunda yer alan yükümlüler sayma suretiyle belirlenmiştir.

5549 sayılı Kanun yükümlülere, "müşterinin tanınması, şüpheli işlem bildirimi, bilgi ve belge verme, muhafaza ve ibraz, yükümlülük denetimi" gibi bazı yükümlülükler yüklemiş olup, söz konusu yükümlülüklerle ilişkin ayrıntılara Tedbirler Yönetmeliğinde ve diğer ikincil düzenlemelerde yer verilmiştir.

5549 sayılı Kanun, Kanunda sayılan yükümlülüklerle uyulmaması halinde idari ve adli yaptırımlar öngörmektedir. Kanunun 13. maddesine göre, Kanunun 3, 5 ve 6. maddeleri ile 4. maddesinin birinci fıkrasında kapsamındaki yükümlülüklerden herhangi birini ihlâl eden yükümlülere idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Keza Kanunun 14. maddesine göre Kanunun 4. maddesinin ikinci fıkrası ile 7 ve 8. maddelerindeki yükümlülükleri ihlâl eden kişilere adli yaptırım uygulanması gerekmektedir.

Kanunun 11. maddesi ise Başkanlığımızı, yükümlülerin yükümlülüklerine uyumlu hareket edip etmediğini denetlemekle mükellef kılmıştır. Bu kapsamda Başkanlığımızca yapılacak denetimlerde yükümlülüklerle uyulmadığının tespiti halinde idari para cezaları uygulanmakta adli ceza öngörülen ihlallerde ise Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaktadır.

Başkanlığımızca bilhassa "kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar ile bu işlemlere aracılık edenler, ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler, iş makineleri dâhil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler" yükümlü gruplarında yürütülmekte olan yükümlülüklerle uyum denetimleri neticesinde, bahse konu mevzuat düzenlemelerine ilişkin farkındalığın son derece düşük olduğu ve yükümlülük ihlalleri sonucunda karşılaşılan yaptırımların ise zaman zaman yükümlünün ticari faaliyetlerini sekteye uğratacak boyuta vardığı görülmektedir.

Bununla birlikte Başkanlığımızca yükümlü gruplarına sadece denetim yapılarak ceza verilmesiyle yetinilmemekte ve yükümlü gruplarında yükümlülüklerle uyum konusunda farkındalığın artırılması için eğitim ve rehberlik faaliyetlerine büyük önem verilmektedir.

Not: Evrak KEP ile gönderildiğinden fiziksel hali ayrıca GÖNDERİLMEYECEKTİR.

Birlik üyeniz yükümlü kurum ve kuruluşların 5549 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde yükümlülükler uyumlarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla hazırlanan, yükümlü gruplarımızın kullanabileceği örnek dokümanlara yazımız ekinde yer verilmiş olup, Birliğiniz bünyesindeki odalar vasıtasıyla yükümlülere konuya ilişkin gerekli bilgilendirmelerin yapılması rica olunur.

e-imzalıdır
Hasan KAYMAK
Bakan a.
Başkan

Ekler:

- 1- Yasal Bilgilendirme Duyurusu Örneği
- 2- Gerçek Kişiler için Örnek Kimlik Tespit Formu
- 3- Tüzel Kişiler için Örnek Kimlik Tespit Formu
- 4- Yükümlülükler Uyum Rehberi

Not: Evrak KEP ile gönderildiğinden fiziksel hali ayrıca GÖNDERİLMEMEYECEKTİR.